

# Store Penger i stor settefisk?!

TEKSET - 3. februar 2015

Einar Stephansen

Banksjef ansvar havbruk

SpareBank 1 SMN i Trondheim

# SpareBank 1 SMN

- Hovedkontor i Trondheim og lokalbank fra Sogn til Helgeland
- Utlån til havbrukssektoren: 5 mrd NOK
- Stor bank lokalt
- Settefisk: finansierer kapasitet på ca 45 mill settefisk
- 3 nye anlegg RAS teknologi.

51 kontor i  
43 kommuner



# Settefisknæringen

- Ca 150 kommersielle anlegg
- Kapasitet 390 mill, ifølge Fiskeridirektoratets register
- Årlig utsett i sjø i 2014: ca 320 mill, ifølge Kontali Analyse

Planlagte nybygg og ombygging av anlegg ifølge presseklipp:

- Antall nye anlegg: 11, samlet kapasitet: 150 mill
- Antall ombygde anlegg: 10, samlet kapasitet: 110 mill

gir

- Ny kapasitet inn i settefisknæringen: 220 – 240 mill settefisk
- Åpenbart at ikke alle skal produsere 70 – 100 gram smolt
  
- Står vi foran en revolusjon innen settefisknæringen?

# Det handler om Tilvekstkostnad

- 2013: Selvkost, pakket i kasse: 27,- kr/kg, 2014: + 3,- - 4,- kr/kg
  - De beste ligger på ca 25,- kr/kg
- Selvkost, levende vekt: 19,90 kr/kg – 5 kg laks: 100,- kr/stk
- Pris settefisk 70 gram: 8,80/stk, prisliste 6,- + 0,04/gram
  - Internprisen ligger lavere, 6,- - 8,- kr/stk

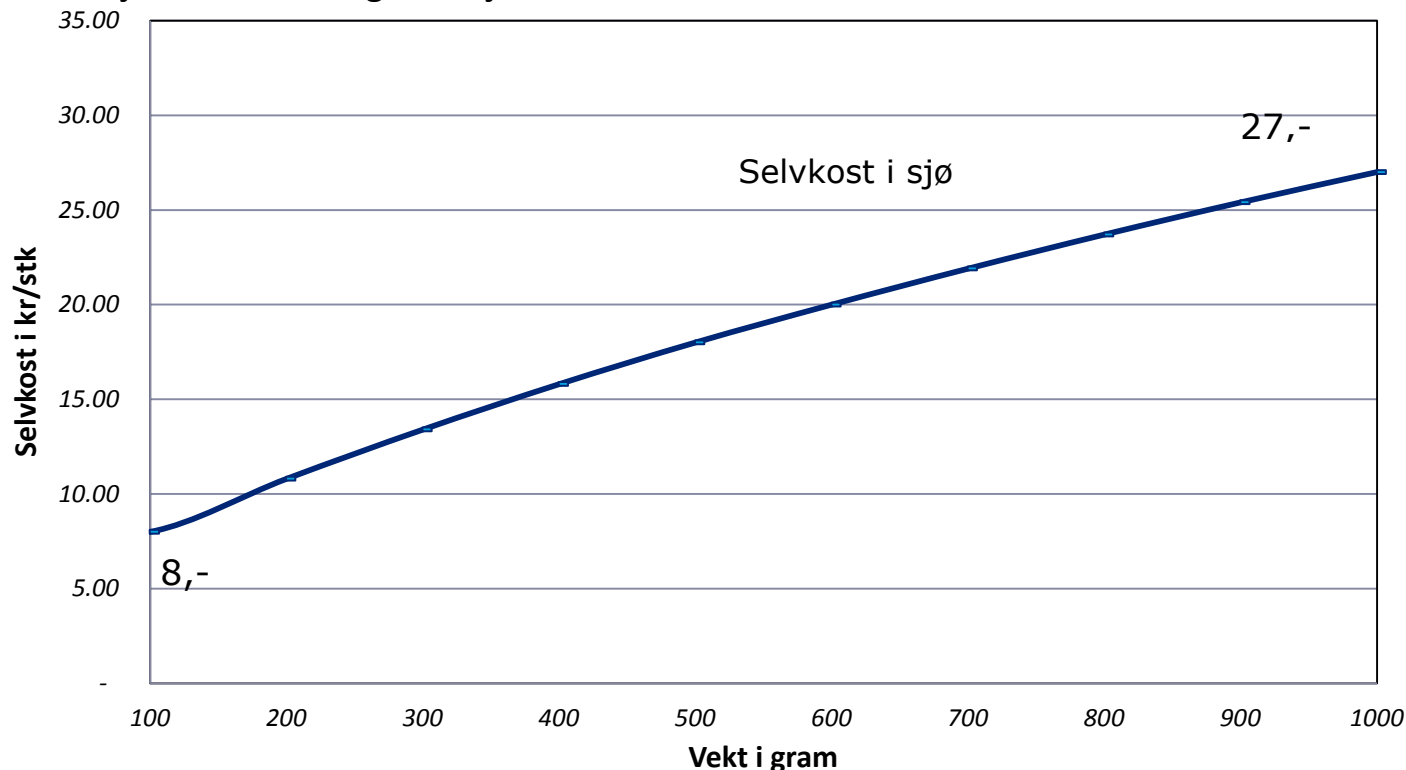
## Utfordring:

- Hvordan oppnå best mulig kostnadseffektiv tilvekst mellom settefisken og slaktefisken?

# Tilvekstkostnad i sjø – forutsetninger

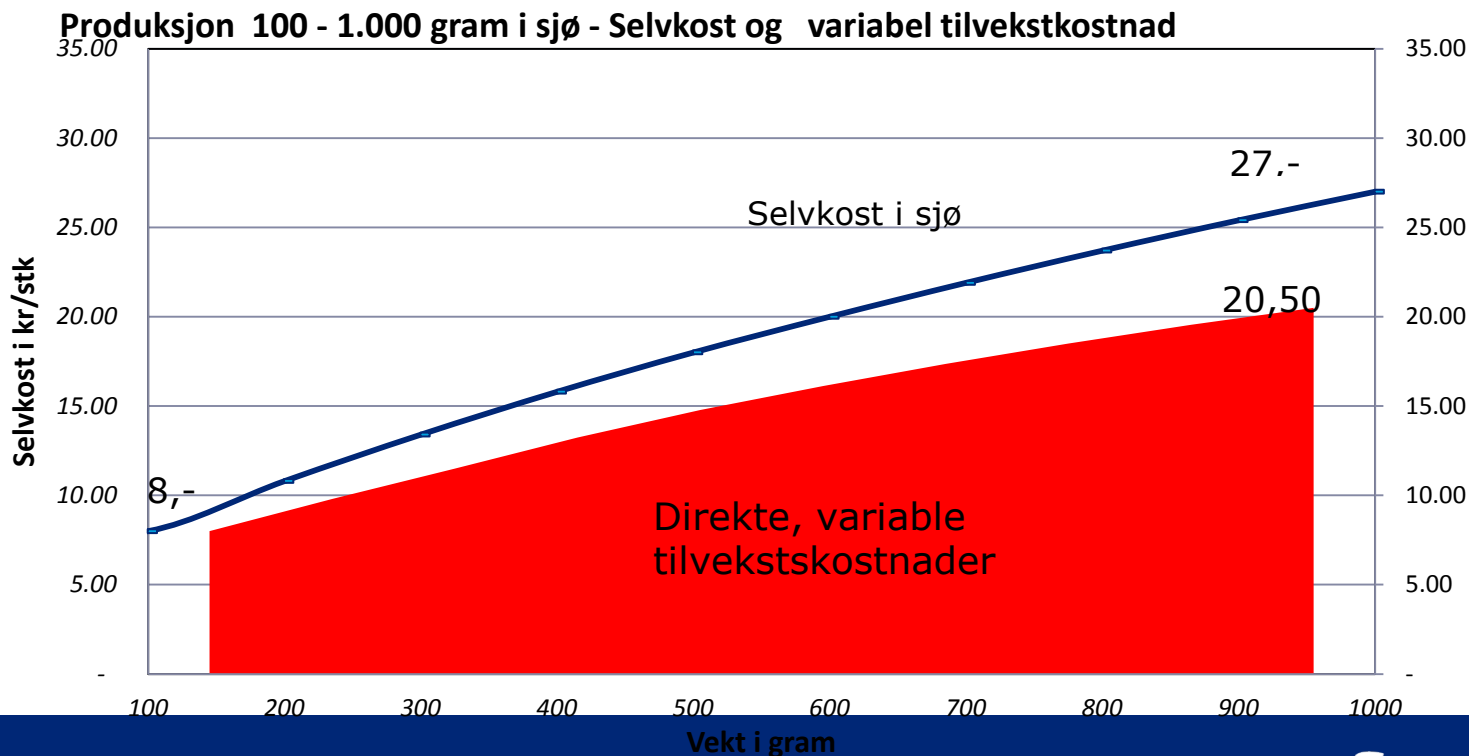
- Selvkost laks på 1,0 kg er ca 27,- kr/stk
- Tilvekstkostnaden 1,0 kg – 5,0 kg: ca 18,- kr/kg

Produksjon 100 - 1.000 gram i sjø – Selvkost ved ulike vekter



# Tilvekstkostnad i sjø

- Selvkost laks på 1,0 kg er ca 27,- kr/stk
- Tilvekstkostnaden 1,0 kg – 5,0 kg: ca 18,- kr/kg
  - Herav direkte variable kostnader, ca 12,50 + kostn. kjøp av settefisk



# Tilvekstkostnad i landanlegg

- Investeringsforutsetninger
  - Investering 250 mkr kan gi kapasitet 10 mill settefisk à 100 gram. altså
  - Investering 250 kr/kg i kapasitet i anlegget
  - Levetid = avskrivning over 20 år, årlig lineær avskrivning 12,5 mkr
- Egenkapital 30%
- Lånebehov 175 mkr
  - Rente 4,0%
  - Rentekostnad 7,0 mkr første året
- Årlig kapitalkostnader 19,5 mkr
- Kostnad pr 100 gram produsert, kapasitet basert på 10 mill: kr 1,95
  - Før krav til egenkapitalavkastning!

# Prodkost på land, eksempel

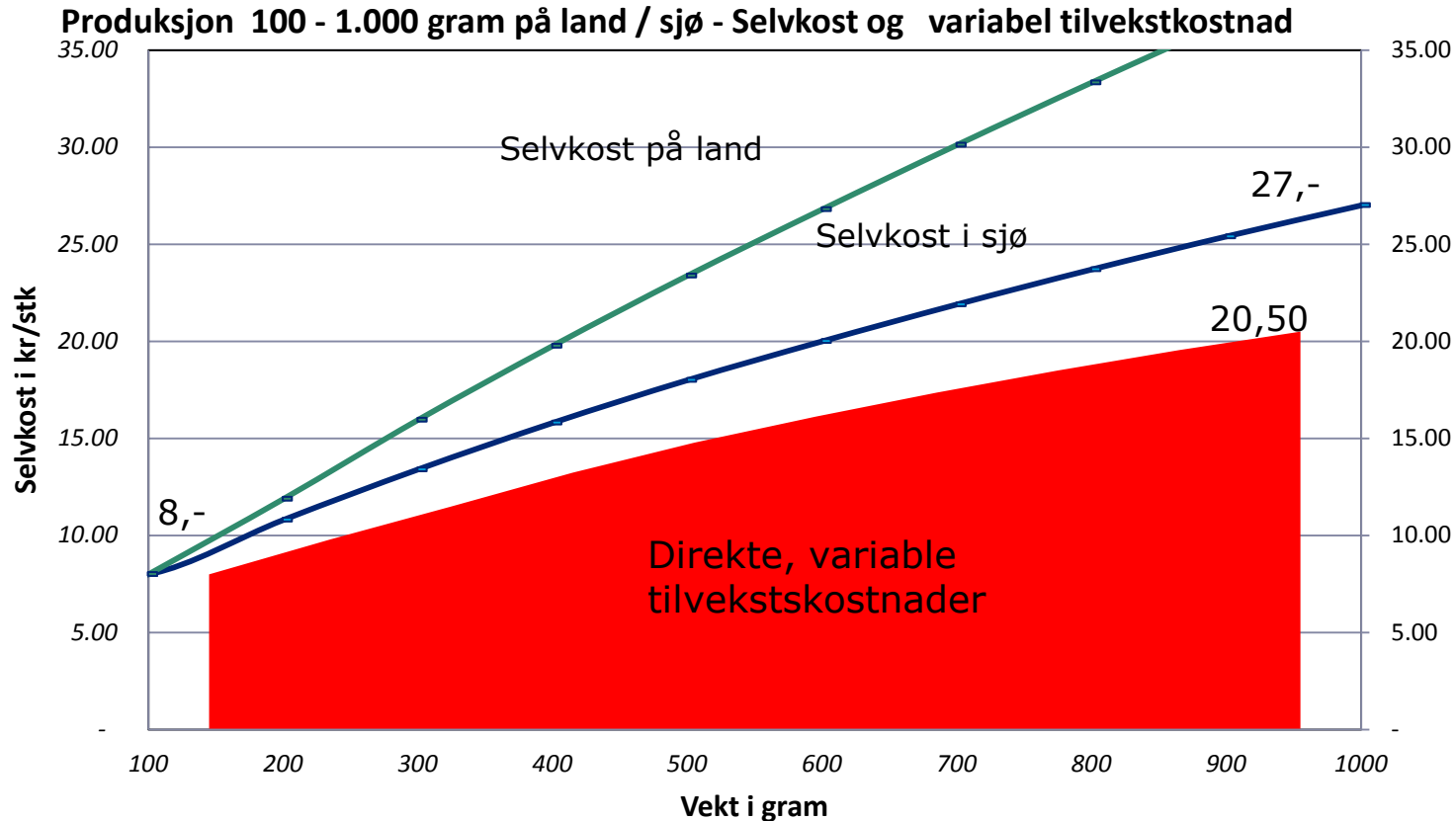
- Forutsatt at:

<b>Tilvekstkostnad</b>			
<b>Kalkyle, XXL smolt i gram</b>	<b>100</b>	<b>200</b>	<b>250</b>
Tilvekstkostnader	6,05	8,10	9,13
Kapitalkostnad	1,95	3,90	4,88
<b>Selvkost/stk</b>	<b>8,00</b>	<b>12,00</b>	<b>14,00</b>



# Tilvekstkostnad på land

- Jf forutsetningene forrige lysbilde



# Hva må endres for å oppnå lønnsom produksjon på land?

## 1. Hva sammenlignes mot?

- Problemfri produksjon i sjø? Nei!
- AGD – Vårsmolt er særlig utsatt første høst i sjø
- PD
- Lusepåslag og kostnader til sulting, avlusing og tapt tilvekst.

## 2. Kostnadspådraget

- Prodkost i sjø har akselerert
- I 2005 – 2007 var prodkost ca 20,- kr/stk for en laks på 1,0 kg
- I 2013 er prodkost ca 27,- kr/stk, i 2014 opp mot 30,- kr/kg.
- Kan stor settefisk gi bedre tilvekst og reduserte kostnader i sjø?

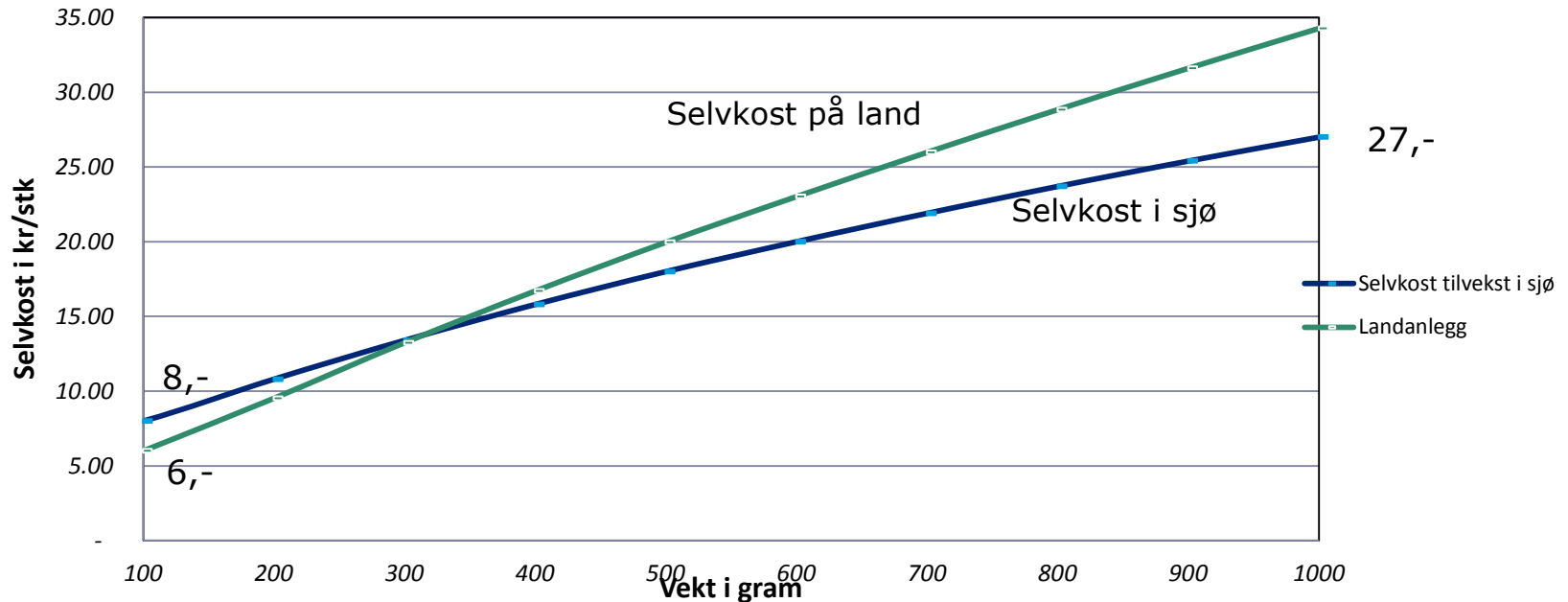
## 3. Kapitalkostnader – Få ned investeringskostnaden!

## 4. Volumøkning i samlet produksjon – oppnår bedre utnyttelse av sjølokaliteter – raskere omløp i sjø – reorganisere sjøarealet.

# Endring av forutsetningene

- Kutte kostnader i anleggsinvesteringen fra 250 til 200 kr/kg i kapasitet
- Øke egenkapitalen til 40%, redusert risiko gir lavere rente
- Redusere inngangsverdien av en smolt fra 8,- til 6,- kr/stk ved 100 gram

Produksjon 100 - 1.000 gram på land / sjø – nye forutsetninger



# Store penger i stor settefisk?

- Ny kapasitet 240 mill settefisk = 6 mrd i investering.
- I 2013 var samlet investering i mat- og settefisknæring ca 3,7 mrd
  - I tillegg investering i fôr-, brønn- og servicebåter ca 2,0 mrd??!
- Samlet EBITDA 2013: 13,8 mrd (2012: 4,7 mrd)
- Samlet rentebærende gjeld: 17,8 mrd

Svaret er: Ja! Det er store penger i stor settefisk!

- Investering i stor settefisk føyer seg inn i rekken av nødvendige investeringer oppdrettsnæringen må gjennomføre på veien til økt bærekraft.
- Men største utfordring er kostnadskontroll!